

Egyesületi hírek

Selmeci Szalamander 2018

A Szalamanderre és a hozzá kapcsolódó ünnepi eseményekre, megemlékezésekre az idén szeptember 7-8-án került sor Selmecbányán. Pénteken már a reggeli óráktól folyamatosan érkeztek a magyar csoportok, s egyre többször hangzott fel a selmeci Fő utcán az örömteli Jó Szerencsét-köszöntés.

7-én délután kettő felé kezdtek nagyobb díszgyenruhás csoportok gyülekezni a Piargi Kapunál, mert fél háromkor kezdődtek a megemlékezések a temetőben, a professzor-síroknál. Hálás köszönet illeti Huszár Lászlót és Vargáné Katit, akik két nappal az események előtt kiutaztak Selmecre, s mind a négy professzor-sírt és környezetét szépen rendbe tették! Dicséretes az OMBKE Egyetemi Osztály kiváló szervezése, hogy minden professzor-sírnál a koszorúzások előtt egy-egy alsóbb éves egyetemi hallgató leány mondott színvaló méltató beszédet.

Péch Antal sírjánál a Bányászhimnusz közös eléneklését követően koszorúkat helyeztek el az OMBKE, az OMBKE Egyetemi Osztály, az OMBKE Tatabányai Helyi Szervezete, valamint a Szent Borbála Akadémiai Kör képviselői.

Péch Antal sírjánál

Innen átsétáltunk az evangélikus temetőbe, ahol *Faller Károly* sírjánál elhangzott a Mindnyájan jártunk egyszer az Akadémián dalunk, majd koszorút helyeztek el az OMBKE és az OMBKE Egyetemi Osztály képviselői.

A megemlékezések *Farbaky István* sírjánál folytatódtak, ahol elénekeltek a Tisztelet a Bányász Szaknak című és kezdetű nótánkat, ezt követően az OMBKE és az OMBKE Egyetemi Osztály koszorúit kerülték a sírra.

Kerpely Antal professzor sírjánál közösen elénekeltek a Kohászhimnusz, és az OMBKE, valamint az OMBKE Egyetemi Osztály képviselői helyezték el koszorúinkat.

Az ünnepi események sorát négy óraker, az Óvár udvarán, a 48-as Honvéd-szobornál folytattuk, ahol nemzeti Himnuszunk eléneklése után *Kőrösi Tamás*, egyesületünk főtájkára mondott tisztelgő beszédet. A szobor a Guyon tábormok által vezényelt branyiszközi áttörés honvédjét ábrázolja, s 1899. október 6-ára, az aradi vértanúk 50 éves évfordulójára készítette Tóth Árpád költőnk apja, Tóth András szobrászművész. A szobrot 1899. október 15-én leplezték le Selmecbányán, az Erzsébet téren, a Glanzenberg altárho lejárata közelében (a mostani Kachelman panzió mellett). A szobrot Trianon

után eltávolították és megrongálták, az alapzatra egy jellegtelen partizán kőszobor került. Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület közreműködésével, tagjaink adományából és öntész kollégáink kiváló szakismeretének segítségével, *Marián Lichner*, akkori polgármester támogatásával, az OMBKE 110 éves évfordulójára 2002-ben a szobrot restaurálták és az Óvár udvarában állították fel. Azóta minden év szeptemberében a Szalamander ünnepség keretében megkoszorúzzuk.

Az idén koszorúkat helyeztek el a szobornál az OMBKE, a Szent Borbála Akadémiai Kör, az OMBKE Tatabányai Helyi Szervezet vezetői, Tatabánya hagyományörző diákjai, valamint a Borsod megyei Mérnöki Kamara képviselői. A Honvéd-szobornál történő megemlékezés magasztos hangulatát megkoronázta a végezetül elhangzott Kossuth-nóta, amely különös erővel, lelkesítően visszhangzott az Óvár ódon falai között.

Az Óvárból átsétáltunk az Akadémiához, ahol az Erdészeti Palota falán elhelyezett, az Egyesület alapítását megörökítő emléktáblánál öt óraker folytatódott az ünnepi események sora.

Először stílszerűen felhangzott a Mindnyájan jártunk egyszer az Akadémián dalunk. Ezt követően *dr. Hatala Pál*, egyesületünk elnöke mondott beszédet az Alma Materről, az OMBKE alapításáról s hagyományaink fontosságáról. Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület 1892. június 27-én alakult meg a Selmeci Akadémia akkori új épületének, az Erdészeti Palotának átadásakor tartott Bányászati és Kohászati Kongresszus alkalmával. Az OMBKE megalakulásának 100. évfordulóján, 1992-ben az OMBKE és a szlovák egyesület az Erdészeti Palota falán szlovák nyelvű emléktáblát helyeztek el (a helyi hatóságok akkor csak ezt engedélyezték). 2002-ben, az OMBKE megalakulásának 110 éves évfordulóján a Selmecbányán tartott ünnepélyes választmányi ülés kezdeményezte, hogy a szlovák nyelvű emléktábla mellett kerüljön az Akadémia falára magyar, illetve német nyelvű tábla is. Hosszas egyeztetés után, Csáky Pál miniszterelnökhelyettes és *Marián Lichner* polgármester, valamint a szlovák egyesület támogatását megszerezve, 2005. szeptember 10-én, a Szalamander ünnepség másnapján került ünnepélyes felavatásra a magyar és német nyelvű tábla.

A 48-as Honvéd-szobornál

Az Erdészeti Palota előtt

A három emléktáblánál koszorúkat helyeztek el az OMBKE, az SPE Nemzetközi Olajmérnök Egyesület Magyar Szekciója, az OMBKE Tatabányai Helyi Szervezet és a Borsodi Mémnöki Kamara vezetői, valamint Tatabánya hagyományörző diákjai.

Az ünnepi események csúcspontjaként, hét órai kezdettel lett a helyi rendezők által meghirdetve a hagyományos díszfelvonulás, a SZALAMANDER. A felvonulás a korábbi évekhez hasonlóan most is alapos késéssel, jó félórával utána indult csak el.

Az idén a magyar felvonulókat a menet vége felé, a Kassai Egyetem után osztották be a szervezők. Ennek az volt a hátránya, hogy a szlovák egyetemisták, nem tudni, milyen furcsa ötlet alapján, konga dobok elektromosan felerősített fűlsértő hangjával vonultak előttünk. Hogy az eszeveszett dobolás ne zavarja a magyar küldöttség méltóságteljes éneklését, úgy védekeztünk, hogy jó 50-60 méterrel lemaradtunk a szlovákok mögött.

A menet előtt hagyományosan négy bányász és kohász egyetemista leány vitte az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület nevét viselő széles molinót. Utánuk következtek az egyesületi zászlók, melyekből az idén hatot vittek a kemény feladatra önként jelentkező markos egyetemi hallgatók.

Az együtt éneklésünk végül is a felvonulás során a vártnál jobban összecsiszolódott, annak ellenére, hogy az idén nem sikerült megszerveznünk a „Cantusok Kemény Magját” sok jótorkú kolléga, elsősorban egyetemisták hiányása miatt.

Bár csak körülbelül 200-an indultunk el nyolcas sorokban a Dohánygyártól, azonban a magyar felvonuló csoport folyamatosan nőtt, az időközben a sorok közé be-beálló és nehezen rendeződő kollégák, tagtársak létszáma miatt.

Itt az Egyesület vezetősége nevében (nem először) fel kell hívnunk a figyelmet arra, hogy nem helyes, és rossz példát mutat a rendezett sorokban vonulók közé történő be-beugrálás, mert megbontja a rendet, átmeneti kavargás támad, a külső nézők számára zavart rendezetlenséget mutat ez a gyakorlat. Pláne, ha ez kvázi-folyamatosan, 5-6 fő/30 méter átlaglag történik! Aki részt akar venni a felvonuláson, az az elejétől vegyen részt, egységesen, alakzatban, a többiekkel együtt mozogva és énekelve!

Mindenesetre fenti intermezzóktól eltekintve, a végére kialakult az egységes magyar alakzat, és a Városháza mellet-

„Kar a karban” a magyar résztvevők a felvonuláson

ti díszemlény előtt hagyományosan elénekeltük a három Kar himnuszát.

Végül kb. 360-380-an fejeztük be a felvonulást, s bár az előző évek 450-500 fő körüli létszámánál most kevesebben voltunk, azonban így is a magyar volt a Szalamander legnépesebb felvonuló küldöttsége ismét!

Szeptember 8-án 10 óra 30-kor kezdődött a Szent Borbála Akadémiai Kör Egyesület által immár hatodszor szervezett magyar nyelvű ökumenikus istentisztelet. Milyen könnyű a jót megszokni, pedig 2013-ban, amikor sikerült először megszervezni, beleborzongtunk, amikor a Nagyboldogasszony templomban, több mint 80 év után először ismét magyarul szólt a szentmise! Szerencsére, most már mondhatjuk, ez is hagyománnyá válik! Mindenki tisztelettel felállt, amikor az orgona hangjaitól kísérvé, a Szent Borbála Akadémiai Kör Egyesület díszgyenruhás tagjainak kíséretében, méltóságteljesen behozták egyesületi zászlóinkat, melyek az előtérben két oldalt adtak díszes keretet a szertartásnak.

Elek László katolikus atya, Nádszeg esperes plébánosa, Nagy Olivér evangélikus lelkész, Alsószeli gyülekezet lelkésze, valamint Tanító Péter református lelkész, a csallóközarányosi gyülekezet lelkésze celebrálták az ökumenikus istentiszteletet, a Nagyboldogasszony templom teljesen megtelt padsorai előtt.

A magasztos hangulatú hálaadáson sokak szemében megjelent a könnycsepp, amikor Atyus – Pataki Attila tiszteleti tagunk – megható beszédben, Ruzsinszky László Tempus című kisregényének általa dramatizált részleteivel emlékezett meg arról, hogyan kellett elhagyniuk az akadémistáknak 100 évvel ezelőtt, 1918 telén a szeretett Selmecet. Elek László atya ígéhirdetésében szintén kitért arra, milyen fontos szerepet játszott az Akadémia Selmecbánya város életében. Ezt követően erdész testvéreink képviselőjében Timár József mondott rövid, de mély tartalmú beszédet. Mindannyiunk szívéből szólott, amikor ezt mondta: „Külön öröm, hogy együtt lehetünk itt újra, szlovák, cseh, lengyel, osztrák, magyar és még ki tudja honnan nem jövő bányászok, kohászok és erdészek ... Nem számít, hogy ki honnan jön, ki milyen nyelven beszél, egy az értékrendünk: Selmecbánya, és a selmeci szellem örökléte.”

Ezután a főtisztelendő urak megáldották az egyesületi zászlókat. Végül sokunk szeméből ki is buggyantak azok a könnycseppek, amikor a csodálatos akusztikájú templomban felcsendült a Bányászhimnusz. Gyönyörűen szólt!

Az ökumenikus istentisztelet után a templom előtti térség szélén felsorakoztak a frissen megáldott zászlók, majd a körben álló tömeg közepén álló három Cantus Praeses – *Pataki Attila, alias Sophoso, Tímár József, alias Csávó és Lakatos Csaba, alias Tequila* – intonálásával közösen elénekeltük a másik két testvérkar himnuszait. Zárásként stílszerűen felhangzott az örökbecsű selmeci diákdal, a Gaudeamus Igitur... A Cantusok, a három „karcsú gyertyaszál” nagyszerűen előnekelte az egész Szalamander Ünnepszég jelmondatát is jelentő strófát: „*Kar a karban bányászok, erdészek, s kohászok*”!
Jó Szerencsét!
Kőrösi Tamás

Az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület választmányi ülése

Az OMBKE választmánya 2018. szeptember 12-én Budapesten, az OMBKE központ Mikovinyi tanácstermében tartott ülést. Az ülést levezető *dr. Hatala Pál* elnök megállapította a határozatképességet, és kérdésére a választmány egyhangúlag jóváhagyta az előzőleg megküldött napirendet.

Napirend előtt *dr. Hatala Pál* átadta *dr. Havelda Tamásnak* a Péch Antal emlékérmét, melyet a legutóbbi küldöttgyűlésen nem tudott átvenni.

Az **1. napirendben** a választmány új tagjai mutatkoztak be: *dr. Hatala Pál, dr. Szabados Gábor, Törő György, ifj. Ósz Árpád, Mende-Tokár Mónika és Hideg József.*

A **2. napirendben** *Kőrösi Tamás* főtitkár előterjesztése alapján (ismertette *dr. Gagyi Pálffy András* ügyvezető) a 108. küldöttgyűlés határozataival kapcsolatban **a választmány az előirányzott feladatokat és felelőseit egyhangúlag, ellenszavazat nélkül jóváhagyta:**

- 4.) A küldöttgyűlés meghallgatva az Alapszabály Bizottság elnökének tájékoztatóját, úgy határozott, hogy a következő küldöttgyűlésre el kell készíteni a Polgári Törvénykönyv és más érvényben lévő törvényi előírásoknak megfelelő szövegű alapszabály-módosítási javaslatot. Ennek során törekedni kell, hogy csak a történelmi hagyományainknak megfelelő, a céljainkat szolgáló, működésünket elősegítő, a modernizációt is figyelembe vevő változtatásokra kerüljön sor.
Előkészítésért felelős az Alapszabály Bizottság
- 5.) Továbbra is folytatni kell az egyesület működési feltételeivel, szervezetével kapcsolatos elemző vizsgálatokat.
Felelős: főtitkár
- 6.) Meg kell újítani az Egyesület kommunikációs csatornáit. Az Egyesület életét érintő ügyek legyenek elérhetők a közösségi oldalakon is.
Felelős: Kiadói Bizottság
- 7.) Az egyesület hagyományörzési, hagyományápolási tevékenységének hatékony megszervezése érdekében rendszeressé és tervszerűvé kell tenni a több szakmát érintő, földrajzilag egymás körzetében lévő helyi szervezeteink együttműködését.
Felelős: főtitkár, szakosztályvezetők
- 8.) Az Egyesületnek továbbra is kiemelt feladatát kell képezze a fiatal tagok bevonása az egyesületi életbe, illetve a tanulmányukat befejező ifjú szakemberek megtartása. A helyi és területi szervezetek bevonásával támogatnunk kell a kapcsolatok felvételét a szakmáink iránt érdeklődő

fiatal szakemberekkel.

Felelős: Egyetemi Osztály, Ifjúsági Bizottság

- 9.) Az Egyesület gazdálkodásának stabilitása érdekében tervszerűen fel kell venni a személyes kapcsolatot azon gazdálkodó szervezetekkel, akik egyesületünket támogatják, illetve potenciális támogatóink lehetnek.

Felelős: elnök, szakosztályelnökök

A **3. napirendben** *dr. Gagyi Pálffy András* ügyvezető igazgató adott tájékoztatást az OMBKE pénzügyi helyzetéről, mely szerint 2018. I. féléve pozitív eredményt mutat.

Az egyéni tagdíjagnál a teljesítés 81%, a jogi tagdíjagnál 89%. **A választmány a tájékoztatást egyhangúlag, ellenszavazat nélkül jóváhagyta.**

4. napirend: A választmányi bizottságok vezetőinek megbízása. *Kőrösi Tamás* főtitkár előterjesztését (ismertette *dr. Gagyi Pálffy András*) **a választmány egyhangúlag, ellenszavazat nélkül jóváhagyta, megjegyezve, hogy az Ifjúsági Bizottság társelnökeire az Egyetemi Osztály és a szakosztályok közösen teygenek javaslatot.**

Alapszabály Bizottság: *dr. Lengyel Károly*

Szaktörténelmi Bizottság: *Tóth János*

Iparpolitikai Bizottság: *dr. Gál István*

Etikai Bizottság: *Erős György*

Tiszteleti Tagok és Szeniorok Tanácsa: *dr. Tardy Pál*

Ifjúsági Bizottság: később kerül kijelölésre

Kiadói Bizottság: *dr. Szabados Gábor*

A bizottságok tagjaira a szakosztályok teygenek személyi javaslatokat.

5. napirend: a BKL felelős szerkesztők megbízása. *Kőrösi Tamás* főtitkár előterjesztését (ismertette *dr. Gagyi Pálffy András*) **a választmány egyhangúlag, ellenszavazat nélkül jóváhagyta.**

Felelős szerkesztők:

BKL Bányászat: *Podányi Tibor,*

BKL Kőolaj és Földgáz: *Dallos Ferencné,*

BKL Kohászat: *Balázs Tamás.*

6. napirend: OMBKE szervező kft. alakítása. Előterjesztő *dr. Szabados Gábor* főtitkárhelyettes.

Az egyesület a költségvetés által a civil szervezetek részére meghirdetett pályázatokon az utóbbi években nem vehetett részt, mert az éves árbevétele meghaladta az 50 millió Ft-ot. Ezért vetődött fel, hogy a nem közhasznú tevékenység végzésére alapítsunk egy OMBKE tulajdonban lévő vállalkozást. Ezt a kérdést még alaposabban meg kell vizsgálni, hogy a remélt haszon arányban van-e a ráfordításokkal?

A helyi szervezetek jelezték, hogy erős mecenatura nélkül nehéz pályázni. Inkább a helyi szervezetek képviseletét kell erősíteni.

A tájékoztatást a választmány tudomásul vette.

7. napirend: Ügyvezető igazgatói munkakör meghirdetése, előterjesztette *dr. Hatala Pál* elnök. *Dr. Gagyi Pálffy András* ügyvezető igazgató életkorára és egészségi állapotára tekintettel kérte felmentését. Az OMBKE alapszabálya értelmében az ügyvezető igazgatói tisztségre pályázatot kell kiírni. A pályázat megjelent az OMBKE honlapján, az OMBKE levelező listán, és el lett küldve a helyi szervezetek vezetőinek.

8. napirend: A Szent Borbála-napi állami kitüntetésekkel kapcsolatban *dr. Gagyi Pálffy András* ügyvezető igazgató elmondta, hogy 2018-ban Szt. Borbála-éremre a Bányászati

Szakosztály részéről 2 főre, a többi szakosztály részéről 1-1 főre, valamint 1 miniszteri elismerő oklevélre tehet az OMBKE javaslatot.

9. napirend: OMBKE adatkezelési szabályzata (GDPR).

Dr. Gagyi Pálffy András ügyvezető igazgató ismertette a szabályzatban rögzített alapelveket. A véglegesítés után a szabályzat az OMBKE honlapján elérhető lesz.

A 10. napirendben *dr. Gagyi Pálffy András* ismertette az OMBKE 2018. II. félévi rendezvényeit.

Gánt múzeumi fogadóközpont alapkötetét: június 1.

Öreg mezők rehabilitációja – KfV Szakosztály Eger/Egerszalók június eleje

LVII. Bányamérő Továbbképző: Tatabánya, június 6-8.

Múzeumok éjszakája, Bp. Öntészeti Múzeum június 22.

Szigetközi Napok, Dunakiliti 2018. augusztus 3-4.

Központi Bányásznapi: Pécs, augusztus 30.

XI. szlovák bányavárosok találkozója Pezinok, szeptember 21.

Selmeci Szalamander, Selmecbánya, szeptember 7-8.

Clean Steel Konferencia Budapest szeptember 18-20.

Fazola Napok, (Konferencia) Miskolc, szeptember 21-22.

Nemzetközi Bányász Konferencia, Deményvölgy, Repiska október 4-5.

Fémkohász Szakmai Nap, Székesfehérvár, október 12.

KfV Szakosztály – emlékmű állítás Bihamagybajom október 27.

Kis mezők nagy napja – Nagykanizsa október vége/november eleje

Földtudományos forgatag, Budapest november 10-11.

Kunoss Endre sír koszorúzás november első hétféjéje

Országos Bányászati Konferencia, Egerszalók, november 22-23.

Borbála-napi rendezvények

Az ülés emlékeztetője alapján

PT

A BOK I. félévi rendezvényei

A Budapesti Olajos Hagyományápolók Köre 2018. I. félévében az alábbi rendezvényeket tartotta. Többnyire a hónap utolsó csütörtöki napján, a Fekete Arany Klubban (Budapest XI. kerület, Bartók Béla út 34.) tartott szakmai előadások:

2018. január 25. *Vári Ilona*, a MOL EU szabályozási igazgatója: Az energiaszabályozás aktuális kérdései

2018. február 22. *Dr. Federer Imre* nyugalmazott egyetemi docens: Olaj- és gázkutak integritása

2018. március 22. *Dr. Breitner György*, az Oil & Gas Development (OGD) igazgatója és *Palásthy György*: Reservoir modellek és a termelés előrejelzés szimulációs eszközei, gyakorlata és alkalmazásai az OGD-nél

2018. április 26. *Zelei Gábor*, a Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat elnöke: A bányafelügyelet felépítése és működése, a koncessziós versenyzetési folyamat bemutatása

2018. május 31. Látogatás a Szegedi Lézer Központban (lásd külön beszámoló)

Papp Géza

Előadások a metánhidrátról

Az OMBKE Kőolaj-, Földgáz- és Víznyelési Szakosztály budapesti helyi szervezetének 2018. június 12-én tartott szakmai napján elhangzott előadások:

1. *Valecz Gyula*: A metánhidrát-képződés, stabilitás, disszociáció, litológia, földtörténet, klimatológia
2. *Bánhid István*: A metánhidrát termodinamikája
3. *Harold Zsófia, Balázs Attila, Bartha Attila, Szalay Árpád*: Metánhidrát-képződés a Pannon-tó egykori mély medencéiben?

dé

Szakmai kirándulás Zemplémben

Az OMBKE Bányászati Szakosztály tatabányai helyi szervezete – a 2018-as munkatervében meghirdetett időpontban – 2018. június 23-24-én szakmai kirándulást szervezett. A kora reggeli indulás után, a terveknek megfelelően, délelőtt 11 órára érkezünk a Hegyköz szívének nevezett, Magyarország legkisebb városába, Pálházára. A PERLIT-92 Kft. telephelyén *Mizsák Sándor* műszaki vezető fogadott bennünket, majd finom tokaji frissítők után elindultunk a Bózsvai bánya megtekintésére.

A bányaművelés helyszíne a Gyöngyö-hegy, különlegessége az a riolit ásvány változat, más néven vulkáni üveg, perlit előfordulás, amely Európában összesen 3 helyen található. *Hacsó Péter* termelésvezető részletesen ismertette a bányaművelés, szárítás, őrlés, osztályozás technológiáját. Elmondta, hogy termékeik 90%-át a világ 16 országába exportálják. *Bársony László* elnökünk a 120 éve kezdődött tatabányai szénbányászat emlékére készített egyedi bányászorkosokkal és énekeskönyvvel köszönte meg a bányalátogatás lehetőségét.

Az autóbusszon hidegsomagból elfogyasztott ebéd után érkezünk a Füzéri várhoz. A bányajárás és a zuhogó eső ellenére a kirándulás résztvevői szinte kivétel nélkül nekivágtak a „vartamadásnak”. A helyenként csak sziklamászással teljesíthető 170 méteres szintkülönbséget leküzdve már ragyogó napsütés fogadott a gyönyörűen felújított várnál. A mintegy kétórás várbeli idegenvezetés közben örömmel fedeztük fel a várkápolna oltárán védőszentünket, Szent Borbálát ábrázoló képet. Kissé megfáradva érkezünk a gyönyörű környezetben található Telkibányai Ezüstenyő Hotelbe. A kitűnő vacsora elfogyasztása után – mivel a csillagfényes Szent Iván-éji égbolt megtekintése az eső miatt elmaradt – jó néhány pár lassú esti táncsal fejezte be a szép napot.

Másnap – a Hotel extra szolgáltatásaként váratlanul –

lehetőségünk nyílt a néhány kilométerre található egykori aranybánya, a Mária-tárol meglátogatására (csoportkép a tárol előtt). A korai reggeli elfogyasztása után a *Bartók József, alias Manó* által vezetett mintegy 2 kilométeres erdei séta után behatoltunk a hegy gyomrába. A szűk bányafolyosó végében lámpáinkat lekapcsolva – megtapasztalva az abszolút sötétséget – elénekeltük a „Tisztelet a bányász szaknak” című dalunkat.

A délelőtti folyamán megnéztük a helytörténeti kiállítást, majd a Királykúti Bányász-Erdész Barátság Emléktárol előtt tisztelegve búcsúztunk – ahogy egykor nevezték – az Aranygombos Telkibányától. A déli órákban Göncön a Huszita-ház, benne a Gönci-hordó néprajzi érdekességeinek megtekintése után Felsőzsolcán a Pokol csárdában elfogyasztott ebéd után indultunk hazafelé. Az utazás vége felé az autóbusszon értékeltük a látottakat, majd – szép nyarat kívánva – Jó szerencsét! köszöntéssel búcsúztunk egymástól.

Balogh Csaba

Bányász találkozó Dorogon

Igazi bányász találkozó volt Dorogon június 15-én. Összegyűltek egyesületünk, a Dorog Város Barát Egyesület, a Nyugdíjas Egyesület tagjai 54-en, azok, akik szeretik a bányász hagyományokat. De érdekel bennünket a jövő is, s ezért vártuk *Simon Petra*, Dorog Város Önkormányzata projektfelelős előadását a tervezés alatt álló Miniversumról.

Glevitzky István elnök köszöntötte a megjelenteket, örömmel állapította meg, hogy az esős napok után ilyen szép számban összejöttünk. Kijelentette, hogy az egyesületben örömmel dolgozunk, ha van kiért, ha van összetartó kollektíva.

Dr. Korompay Péter először átadta *Glevitzky Istvánnak* az 50 éves tagságért az OMBKE emlékjelvényt (nem tudott részt venni az OMBKE Tisztújító Közgyűlésén), és köszöntötte a 70 évesek klubjában. Majd összefoglalta az elmúlt egy évet, és emlékeztetett a nagy rendezvényeinkre. 2011-ben 90 éves volt a helyi szervezet, 2017-ben a selmeci napon emlékeztünk az 50 éves első dorogi ipari szakestélyre, konferenciával, kiállítással, szakestéllyel, s megjegyezte, hogy 2021-ben 100 éves lesz a helyi szervezet. Két kiváló kirándulás volt a közelmúltban. Bakonyoszlopon föld alatti bányában megnéztük a bauxit bányászatát. A soproni utunkon 43-an bányász múzeumokat látogattunk meg. Bejelentette, hogy az Emlékház egy működő makettal bővült,

amely az annavölgyi *Süveges István* bányalakatos gyermekei adománya.

Előadást hallottunk a Reimann Bányászattörténeti Miniversum kialakításáról, s a helyi szervezetünk kezdeményezésére 2013. december 17-én a Reimann altárol bejáratát műemlékké nyilvánították (*Mednyánszky Miklós* műemlékvédelmi szakértő közreműködésével).

Simon Petra, *Simon József* volt tagtársunk unokája ismertette a jelenlegi helyzetet, egy kicsit meghatódva szólalt meg a bányász közösség előtt.

A város mottójához hűen – „Jövőnket építjük, de múltunkat nem feledjük!” – szellemében a Reimann-altárol részsűjénél elképzelt miniversumban megjelenítik a régió 222 éves szénbányászatának műveleteit. A szokásoktól eltérően nem a hagyományos, bányászati eszközöket bemutató múzeumot terveznek létrehozni, hanem egy interaktív, autentikus környezetben, terepmodell segítségével jelenik meg a dorogi régió bányászattörténetét és ipartörténeti örökségét bemutató kiállítótér. A megépítendő 12 makett és a terepasztalok segítségével nem csak a több évszázados föld alatti munkáról szerezhetnek információkat a látogatók, hanem megismerhetik a települések térszerkezeti változásait is. Az épület hasznos alapterülete mindösszesen 547 nm lesz, melynél érvényesíteni akarják a sokrétű átjárhatóságot, mélységérzékelés térszerű fokozását, a kas megjelenítését, leereszkedés megidézését. Lesz kávézó, előadóterem, parkoló, kerékpártároló, mozi, moziterem, s lesznek növekedési pontok kialakítva a folyamatos fejleszthetőség lehetőségével. Az alapkoncepció: élményszerű bemutatás, szórakozva tanítás. A megvalósítás eszközei között szerepel a time-lapse animáció, dioráma, hangulatképek, VR szemüveg, opcionális filmek, fotók, animációk, audio-guide kíséret. Az ünnepélyes megnyitót 2019 bányásznapijára tervezik.

Hozzászólott és kérdéseket tett fel *Glevitzky István*, *Mráz László*, *id. Sasvári Géza*, *Magyarfalvi Imre* és *dr. Korompay Péter*.

A kiváló előadás után a finom gulyáslevest mindenki elégedetten fogyasztotta el, melyet a hagyományokat követve *Korompayné Ani* készített. A bányász találkozó énekléssel fejeződött be.

Dr. Korompay Péter

Bányász múzeumokat látogattunk

Az OMBKE dorogi helyi szervezete 43 fő részvételével június 2-án soproni kirándulást szervezett.

Első célállomásunk a Soproni Központi Bányászati Múzeum volt, melyet egy rövid, kellemes belvárosi séta után értünk el. A Központi Bányászati Múzeum 1957 októberében nyílt meg Sopron barokk belvárosában, az Esterházy-palotában.

Végigjártuk a tematikus termeket: 1. Bányászatunk képző- és iparművészeti emlékei, 2. A magyar bányászati termelés története, 3. A bányászati oktatás története, 4. A bányászati tudományok fejlődése, 5. Ásványok, kőzetek és bányakincsek a Kárpát-medencéből, 6. A bányaművelés története a Kárpát-medencében, 7. A bányagépesítés fejlődése.

Az állandó kiállítás első tematikus blokkjában a bányász témájú kortárs magyar képzőművészet egyik reprezen-

tánsának, *Gáspár Sándor* festőművésznek nagyméretű alkotása látható, „A dorogi szén megtalálása”. *Gáspár Sándor* a magyar szénbányászat avatott festője, aki maga is dolgozott az annavölgyi bányákban. Képzőművészeti tanulmányait Budapesten végezte, mestere *Pór Bertalan* volt. A múzeum 56 db képből álló sorozatát őrzi, mely a dorogi szénbányászat történetét dolgozza fel.

A bányagépesítést bemutató teremben láttuk az ország első szkip szállító berendezésének makettjét. Az eredetét Várpalotán S-I. függőleges aknán *Korompay Lajos* okl. bányamérnök, a Várpalotai Szénbányák vezérigazgatója építtette 1937-1938-ban, és 46 éven át megszakítás nélkül üzemelt.

A keskenyhomlokú vágathajtás alapvető gépei az F-típusú vágathajtó gépek, *Ajtay Zoltán*, *Szilárd József* és *Koszorús István* találmánya. A találmányi bejelentést a feltalálók 1949. május 20-án adták be. A gépcsaldából az F-5-ös vágathajtó gép modellje van kiállítva. Ez egyike az 1945 utáni időszak nemzetközileg is nagy jelentőségű hazai bányászati, dorogi fejlesztésekkel induló találmányának. A magyar szabadalom világszabadalom lett, a több ország által megvásárolt szabadalom fejlesztett változatai ma is működnek a világ minden táján.

Az utunk Brennbergbányára folytatódott, vadregényes környezetben értük el a múzeumot. A Bányászati Emlékház a Soproni Múzeumhoz tartozik, amely a vidéki múzeumok közül a háború után az országban elsőként 1947. június 28-án Sopronban nyílt. Az Emlékházat az első gőzgépes szállítóakna gépházában rendezték be. A kiállítás megmutatja a bánya létrejöttét, fejlődését, a bányászélet kellékeit, vágat szakaszt, térképeket és egy bányászalakás részletét is.

Menet közben megtekintettük a brennbergbányai faszervezetű Szent Borbála-templomot, amely 1930-ban az Ukrány Zsilvölgyi Magyar Köszénbánya Részvénytársaság támogatásával épült. A templom belső terében lévő faburkolat szépségével nem csak egyedivé varázsolja a belső teret, de a bányaváratokra is emlékeztet.

Az utunk végállomása a Görbehalmi Bányász Múzeum volt. A főút mellett bányacsillék és TH vágat jelezte, hogy itt milyen látványosság várható. A múzeum tulajdonosa, *Szigethi Sándor* fergetegesen, bányász nóták hangja mellett fogadott minket, Görbehalmi Bányászati Hagyományápoló Egyesület trikóban, kedves anekdotákat mesélve. A múzeum bensőséges bánya hangulatot áraszt. A bejáratnál egy kis fogadóteret alakított ki, sátor alatt a vendéglátást több mint 50 főre tudják biztosítani. Kiépítettek fa ácsolattal vágatszakszokat, melyekben makettek, fényképek, bányász egyen-

ruhák, kobakok, bányászlámpák, bányamentő készülékek, leírások és a bányászat egykori egyéb kellékei idézik fel, hogy egykoron Brennbergbányán milyen körülmények között termelték a szenet a bányászok. A tulajdonost megleptük szakestély korszokkal és egyéb bányász relikviákkal.

Búcsúzáskor az utolsó pálinkák kisvasúton érkeztek, bányásznóták kíséretében. A nótázás hazafelé a buszon folytatódott.

Dr. Korompay Péter

Technika Háza Dorogon

Dorog Város Barátainak Egyesülete 2018. júliusi találkozóján az egykori, mára legendássá vált Technika Házáról osztotta meg gondolatait a megjelentekkel *Solymár Judit* tagtársunk, gyémántokleveles gépészmérnök, a helyi szervezet vezetőségi tagja, helytörténeti kutató, aki több mint hatvan éve az OMBKE tagja.

A riportot Fenyvesi Károly készítette.

Mikor kezdődött a dorogi Technika Háza története?

Még a múlt század közepén az országban először avattak ilyen intézményt. Az ünnepséget 1956. április 4-én tartották az akkori Felszabadulás – ma Bécsi – út és a Dózsa György – ma Béla király – utca sarkán. Az esemény jelentőségére utal, hogy a Bányászati Lapokban kétoldalas, többfotós tudósítás jelent meg róla. Az avatón jelen voltak a helyi bánya vezetői, a dorogi párt- és közélet szereplői, *Martos Ferenc* főtitkárral az élen az OMBKE országos vezetői is.

Ki mondta az avatóbeszédet?

A dorogi születésű bányamérnök, *dr. Kassai Ferenc*, aki akkor miniszterhelyettes volt. Többek közt arról szólt, hogy a Technika Háza azért épült meg, hogy lehetőséget adjon a dorogi műszakiaknak a szénbányászati iparág előtt álló nagy feladatok elvégzéséhez szükséges ismeretek megfelelő szintű elsajátításához, illetve az épület a művelődés és a szórakozás helyszíne is lehet.

Mekkora érdeklődői körre lehetett számítani?

Az avatóünnepségre készülve a későbbi miniszter, *dr. Lévárdi Ferenc* bányamérnök, az OMBKE helyi csoportja elnöke és *Kosatzky László* főmérnök, a csoport titkára is szorgalmazta, hogy a bányánál dolgozó műszakiak lépjenek be az egyesületbe. Sokan tettek így, köztük voltam én is.

Új épület volt a Technika Háza?

Perl János vendéglős építtette 1934-ben. Tizenhárom év

múlva kitelepítették az akkori NDK-ba. A vendéglőt a felvidéki Kassáról áttelepített Horváth József kapta meg. Nem sokáig lehetett tulajdonos, az épületet államosították. Ezt követően a ház a Magyar-Szovjet Baráti Társaság rendezvényeinek adott otthont. Az 1950-es évek közepén felújították az épületet. A munkálatokat a szénbányák vállalat fizette. Kialakítottak színpaddal, öltözővel 150 székes előadó- és színháztermet. A tágas társalgóban büfé működött, olvasó-, illetve játékszoba, iroda, gondnoki lakás, ruhatár, a kor színvonalának megfelelő vizesblokk létesült, rendezték az udvart, kuglipályát építettek ki. A bányavállalat állta az üzemeltetési és karbantartási költségeket, fizette a béreket.

Kik szervezték az eseményeket?

A bányavezetés az OMBKE helyi csoportját bízta meg a rendezvények tervezésével, előkészítésével, lebonyolításával. Az intézmény olyan szempontból zárt volt, hogy egyesületi és pártoló tagok számára volt nyitva hétköznapokon 16-22 óra, illetve ünnepnapokon 10-22 óra között. Nagyobb rendezvényekre meghívottakat is vártak. Portás akkor is volt. Az OMBKE helyi csoportja minden rendezvényét itt tartotta. Ezek körében volt havonta szakmai előadás, illetve konferenciák, tanfolyamok sora. A selmecbányai diákhangományok szellemében évente tartottak szakestélyt, erre tatabányai, oroszányi bányászok és pilisi erdészek is érkeztek.

A nem OMBKE tagok számára zárt volt az intézmény?

A bányavállalat itt tartotta például az üzemvezetői értekezleteit, szakszervezeti, illetve pártgyűléseket, tanfolyamokat, szakmai vizsgákat szerveztek, és a város is tartott ünnepségeket az épületben. Nagyon népszerűek voltak az évbúcsúztató szilveszteri bálók, ezekre mindig nagyon korán kellett asztalt foglalni. Éjfélkor mindig felcsendült a Bányászhimnusz is.

Mégis eltűnt a legendás Technika Háza?

Az 1980-as évek alapos változásokat hoztak. A városvezetés lebontásra ítélte az épülettel szomszédos, a Hősök terére néző nagy, földszintes házat. Az épület nagyon hosszú éveken át a Buda-Bécs út postakocsijainak lóváltó állomása, a település nagyvendéglője volt. Ezzel a Technika Háza sorsa is megpecsételődött. A régi épületek helyére egy háztömb építésének terve készült el. A bányászok egy népes csoportja az épületben tartott 1987. évi szilveszteri bálon nem csak az óévtől, hanem a Technika Házától is elköszönt. *Végleges volt a szomorú elköszönés?*

A területen elkészült egy nyolcvanhárom lakásos társasház. A korábbi ígéreteknek megfelelően a bányavállalat kapott egy felajánlást arra, hogy a földszinten működtethet egy helyiséget, úgymond a Technika Háza pótlására. De a bányának ekkor már sajnos nem volt anyagi lehetősége arra, hogy fizesse ennek az üzemeltetési, illetve bérköltségeit.

Dr. Korompay Péter

Németh György Tapolcán

Az OMBKE Tapolcai Szervezeténél tartott előadást 2018. június 18-án *Németh György* okl. bányamérnök, a Veszprémi Szénbányák volt vezérigazgatója, a BIT Kft. ügyvezetője „Bányászat-Közetmechanika-Mélyépítés – A bányamérnöki szakismeretek bányászaton kívüli hasznosítása” címmel.

Az előadó, mint bányászati szakértő és szaktervező mérnök a Mott-MacDonald cég megbízása alapján 2008-2016 között a bátaapáti radioaktív hulladéktároló felelős bányászati tervezője volt. Előadásában bemutatta a különböző alagúthajtási módszereket (teljes-szelvényű, ill. szekciónkénti kitérés, az ideiglenes, ill. végleges biztosítások módja, ideje), a biztosítás tervezéséhez használt alapvető közetmechanikai megfontolásokat, közetosztályozási módszereket. Ezek alapján az egyes közetminőségekhez típusstervek készülnek, melyek alkalmazásával az aktuális közetviszonyokhoz lehet igazodni.

A hallgatóság az előadás után számos kérdést tett fel.

Németh Györgyöt a tapolcai előadásra elkísérte Czoma Csaba, az OMBKE Veszprémi Szervezetének elnöke, aki a két szervezet közötti szorosabb együttműködésre tett javaslatot, amit a tapolcaiak egyetértéssel fogadtak.

PT

Emlékeztünk Salgótarjánban

A Salgótarján környékén élő bányász és kohász társaink szeptember 7-én együtt emlékeztek olyan jelentős ipartörténeti eseményekre, amelyek éppen 150 évvel ezelőtt történtek. Az 1867-es kiegyezés minden bizonnyal jelentős szerepet játszott abban, hogy az ezt követő 1868. évben két olyan vállalat létrejötte is megtörtént, amelyek e városhoz – akkoriban a kis Salgó-Tarján településhez – kötődtek.

A szénbányászat ugyan már a XIX. század első felében megindult a salgótarjáni medencében – de hogy úgy mondjuk – kisipari módszerekkel. A szén szállítása és eljuttatása az országban meginduló iparosodó helyekre megkövetelte, hogy az akkor már ismert, nagy mennyiségek szállítására

alkalmas vasút épüljön a szénmedence és a felhasználók összekötésére. A komolyabb szénkitermelés e vidéken már 1848-tól megkezdődött, de nem tudták elég eredményesen értékesíteni, ezért elakadt. A következő jelentősebb eseményre 1861-ig várni kellett, amikor új társaság alakul „Császári és Királyi Szabadalmazott Pest-Losonc-Besztercebányai Vasút és Szent István Kőszénbánya Társulat” néven. E szép nevű társulat valóban elkezdte és majdnem teljesen felépítette e vasutat – legalábbis Pest – Hatvan – Salgó-Tarján között – de közben tönkrement. A vasutat átvette az állam, ez lett a Magyar Államvasutak első pályája „Északi Vasút” néven. *1868. augusztus 6-án a szén kitermelésére egy új vállalkozást alapítottak „Salgó-Tarjáni Kőszénbánya Részvény Társulat” (SKB RT) néven.*

Az általánosan Acélgýárként ismert salgótarjáni vállalat létrejöttének is ismert néhány megalakulás-előtti szakasza. Nógrádban alig volt kohászati múlt, de a szomszédos Gömör megye már az 1800-as évek elején jelentős nyersvasgyártással rendelkezett, ott volt megfelelő minőségben vasérc és elegendő mennyiségben fa a szükséges faszénhez.

Ezért olvasható a Pesti Napló 1866. augusztus 23-i számában híradás Rozsnyóról, amely beszámol arról, hogy: „A magyar vasipar érdeke felett örködő felsőmagyarországi vasgyár egyesület ... Andrássy Manó gróf elnöklete alatt városunkban gyűlését megtartá. A gyűlésen kimondatott elvben, hogy a még nagy részben nyersvastermelésre szorítóköző gömri vasgyárak kőszentelepeknél alkalmas ponton egy vasfinomító gyár létrehozására egyesüljenek.”

Következő lépcső a gyár létrejöttéhez, ami az 1868. január 24-i Budapesti Közlönyben olvasható felhívás: „A Gömörmegeyi Vastermelők a mátrai kőszentelepek közelében nagyszerű vasfinomító gyárat akarnak létesíteni, mely célból részvénytársulatot alakítanak kétfélmillió forint alapítókével. A kibocsátandó részvények száma 2000, s egy részvény ára 1000 forint. Az előmunkálatok megtétele végett egy igazgató tanács választatott, melynek tagja Andrássy Manó gróf, Latinák Rudolf, Petrovics Miklós, Glós Arthur, Schmidt Ottó és Szontágh Pál.”

A bányász, illetve kohász vállalatok teljes történetét nem tartjuk szükségesnek itt tovább folytatni, inkább a megemlékezésünkről beszélünk. Úgy terveztük ezen emlékpontunkat, hogy délelőttjén mind a bányászoknak, mind az acélgýáriaknak emléktáblát avatunk, így is lett. Először az Acélgýárnál avattunk a gyárral majdnem egyidős, 1869-ben felépült első igazgatósági épület oldalfalán, így lehetett elér-

ni, hogy az emléktábla látható a gyári főépület előtt húzódó Borbély Lajos utcáról. A táblaavatáson több, acélgýárhoz köthető szervezet tagjai vettek részt, akik közül ki kell emelni a régi – volt acélgýári – iskola diákjait, akik szép emlékműsorral lepték meg a résztvevőket. Rövid történelmi ismertetés után avattuk föl a táblát és helyeztük el emlékkoszorúinkat.

Hasonlóan a bányavállalat létrejöttéről is avattunk táblát, a mai helyzetünknek legjobban megfelelően, a helybeli Bányászati Bemutató épületén (közismertebben a Bányamúzeumon), ahol több, távolabbról érkezett szakmabeli vendégünket is köszönthettük. A két nagyvállalat volt fűvószenekarai szükséges egyesüléséből létrejött Bányász Kohász Fűvószenekar mindkét helyszínen térzenét adott a táblaavatás előtt.

Mindkét szakma megemlékező előadására délután került sor a Dornay Béla Múzeumban, ahol a szénbányászati emlékezést dr. Korompay Péter bányagépészmérnök tartotta, akinek nagyapja, Korompay Lajos bányamérnök egy időben az SKB RT. igazgatója volt. Az Acélgýárról a tarjáni, acélgýári gyökerekkel rendelkező Várkonyi-Nickel Réka, az MTA Bölcsészettudományi Kutatóközpont Néprajztudományi Intézet munkatársa tartott megemlékezést. Harmadik megemlékező Liptay Péter kohómérnök volt, aki az általa a gyár volt dolgozóiról összeállított „Acélgýári emléksokor” elnevezésű DVD összeállítását ismertette.

Természetesen egy ilyen szakmai emléknapot nem lehetett szakestély nélkül befejezni, aminek szintén az említett múzeum adott helyet. A tiszteletet megadtuk elődeinknek azzal is, hogy ez alkalomra emlékkorszókat készítettünk egyik oldalán a szénbányászatra, a másikon a vasfinomító társulatra utaló ábrával.

Józsa Sándor – Liptay Péter

Bányászták a budapesti klubban

A Bányászati Szakosztály budapesti csoportjánál a nyári szünet végeztével egy érdekes előadással kezdődött az őszi szemeszter: Cserényi-Zsitnyányi Ildikó történész tartott előadást „Bányászták a Rákosi-korszakból” címmel.

A nagy érdeklődéssel kísért összejövetelt Szamek Zsolt elnök nyitotta meg és egyben tájékoztatást adott a következő időszak tervezett eseményeiről. Felhívta a figyelmet a tervezett Borbála-napi eseményekre és a selmeci menekülés 100. évfordulójának emlékére tervezett Selmeci Nosztalgia- vonatos utazásra, melyet a Soproni Egyetem szervez.

Cserényi-Zsitnyáni Ildikó az Állambiztonsági Szolgálatok Történelmi Levéltárának vezető kutatója. Mint elmondta, a Rákosi-korszak kutatása során a különböző koncepciók perében a bányászat területén egy rendszert látott kirajzolódni, de a perekben szereplő személyek tragikus sorsa is megérintette. A levéltári adatokon túl az érintettek családijaitól szerzett információk is segítettek a munkában.

A háború utáni helyreállítás és a gazdaság beindítása a bányászatra is nagy feladatokat rótt, az 1946-ban végrehajtott államosítás és a szovjet mintájú tervezőgazdálkodás bevezetése ezt tovább nehezítette. A bizalmatlanságra épülő új rendszer a régi szakembereket sem kímélte, előbb igazoló eljárások zajlottak, majd ún. B-listázások kezdődtek, 1948-tól a kommunisták hatalomra jutásával megszorodtak a hatósági eljárások és a bírósági perek. Ezek alapja egy-egy baleset, üzemzavar vagy termelési lemaradás volt, egyértelmű célja azonban a régi vágású szakemberek megtörése, félreállítása. Ezért nevezzük ezeket koncepciók perének. Néhány példa ezekre az ügyekre:

Meszhart-ügy: a pécsbányai Széchenyi aknában 1950. február 28-án bekövetkezett, 2 fő halálával járó sújtólég-robbanásban, elővéve az 1948-as András aknai 7 fő halálával végződött balesetet is, szabatózt vélték felfedezni, ezért Wietorisz Róbert, Lugosi György és Rihmer László bányamérnököket, valamint Mosonyi Sándor bányamestert több éven börtönre ítélték.

Bende József és társai ügye: a tatabányai XII. aknán 1950. december 30-án bekövetkezett és 81 ember halálát okozó sújtólég- és szénpor-robbanás vizsgálata során sem az okokat, sem a felelősöket nem sikerült egyértelműen tisztázni, végül a bíróságon 1951 áprilisában Bende József üzemvezető főmérnököt, Becsák József főbányamestert és Kornély József körletvezetőt többéves börtönre ítélték azzal, hogy „tudásukat és tapasztalatukat nem voltak hajlandók a nép szolgálatába állítani”.

Szuhakálló: 1952. december 16-án vízbetörés volt a bányában, amely 3 ember halálát okozta. A bennrekedt 17 fő kimentéséért egy hétig folyt a küzdelem. A vizsgálat során több vezetőt meghurcoltak. Az ügy azonban a vizsgálatot vezető Péter Gábor időközben bekövetkezett kegyvesztése miatt abbamaradt.

Vargha Béla és társai ügye néven 1952-ben szabatózs (géprongálás) és a termelés szabatálása (jobb minőségű szeknek tartalékolása) vádjával letartóztatott bányamérnökök pereit tartották nyilván. A különböző helyeken és különböző

zű beosztásokban dolgozó szakembereket (Vargha Béla, Káposztás Pál, Esztó Zoltán, Meskó László, Halász Miklós, Sébor József, Hansági Imre, Mohi Rezső, Schmidt Sándor, Dzsida László és Heinrich Henrik bányamérnököket, valamint Vitális Sándor geológust) kitervelt, szakmaiattól vádakkal tartóztatták le, hosszabb-rövidebb ideig tartották vizsgálati fogságban és hurcolták meg. Érdekessége volt az ügynek, hogy a lakatosból lett és kommunista kötődésű bányamérnök, Kummer Ferenc különböző beadványokkal „bombázta” a vizsgálat vezetőit és a felsőbb szerveket, amelyekben a vádlottak mellett állt ki, ezzel nagymértékben befolyásolta, enyhítette az ítéleteket.

Cserényi-Zsitnyáni Ildikó elmondta még, hogy Sztálin 1953-ban bekövetkezett halála után lassú változás történt, új ügyek már nem indultak, a régiakat is felülvizsgálták, több kedvező döntés is született. Rámutatott arra is, hogy a kutatása során a jegyzőkönyvekből, vallomásokból és az utólag kapott magániratokból kirajzolódott, hogy szakmájukat jól ismerő, gerinces és becsületes emberek voltak a megvádolt bányamérnökök, az ügyészek és a bírák sem tudták megtörni őket. A teljes feltáráshoz azonban tovább kell kutatni, zárta le előadását a történész.

Az érdekes előadás és az a tény, hogy a hallgatóság közül többen személyesen is ismerték az érintetteket, több hozzászólást is kiváltott, továbbá többen segítségüket ajánlották a további kutatásokhoz.

Martényi Árpád (Fotó: Tóth Péter)

Kis mezők nagy napja

Az eddig rivaldafénybe nem került és nem ünnepelt kisebb dunántúli szénhidrogén mezőkről tanácskoztak Nagykanizsán 2018. október 5-én. Az OMBKE Kőolaj-, Földgáz- és Vízbányászati Szakosztályának, valamint a MOL Nyrt. KT Dél-magyarországi Termelés dunántúli szakemberei és egyesületi tagjai által szervezett „Kis mezők nagy napja” szakmai nap ünnepi eseményei az Olajbányász emlékműnél tartott koszorúzással kezdődtek.

A nagykanizsai Tiszti Klub üvegtermében szép számban megjelent szakmai vezetőket, egyesületi tagtársakat *Török Károly*, a KFVSz DHSz elnöke köszöntötte, ismertette a programot, majd kérésére néma felállással adóztak elhunyt társaik emlékének.

A tanácskozást Homonnay Ádám, a MOL Nyrt. KT Termelés MOL vezető nyitotta meg, köszönetet mondott mindazoknak, akiknek munkája, közreműködése az érintett mezőkön elért eredményekhez vezetett.

Ezt követően elhangzott előadások:

Kis Vendel muzeológus (Tatabányai Múzeum): Selmechtől Sopronig. A selmecebányai Akadémia áttelepüléséhez vezető politikai és hadi helyzetről és a Sopronba való indulásról.

Ferincz György termelési mérnök szakértő (MOL Nyrt. KT): Őrségi gondolatok. A Bajánsenye és Őri mezőket 1997-ben és 1999-ben feltárt fúrások kivizsgálási eredményei, a mezők jövőbeli tervei.

Bella Zoltán termelésirányító operatív termelési vezető (MOL Nyrt. KT DMT): Somogyi fejlesztések a MOL KT területén. A somogyi fejlesztések eredményei és a jó

jövőkép; a közeljövő fejlesztései: Inke-Liszó-Nagybakónak; intelligens mélyszivattyús vezérlési rendszer kialakítása; a távolabbi jövő tervei: a somogyi mezőfejlesztés 3-4. üteme).

A hozzászólásokban elhangzott kiegészítéseket, visszaemlékezéseket nagy érdeklődéssel hallgatták. A szakmai nap zárszavát Marton Zsombor, a MOL Magyar KT igazgatója tartotta.

Az emlékező összejövétel után tartott hangulatos szakestély résztvevői számára egyedi kivitelű korszó készült.

(dé)

90 éves tagját köszöntötte a BOK

A Budapesti Olajosok Hagyományápoló Körének (BOK) képviselői és barátai, tisztelői szűk körű összejövetelel köszöntötték az augusztus 30-án 90. életévét betöltött *dr. Laklia Tibor* vegyész mérnököt, egyesületünk és szakmánk jeles tagját.

Életpályájának társai, tanúi *dr. Dank Viktor és Csath Béla* ismertették gazdag életútjának fontosabb eseményeit, a személyéhez fűződő közös emlékeket: a pusztaszentlászlói üzemben olyan szakmai nagyságok mint Nagy Ödön üzemvezető, Szilas A. Pál termelési mérnök, Buda Ernő fűrészi mérnök, Balázs István főfűrészmester, Csetkovics István termelési mester irányítása mellett végzett munkát; Budapesten az Országos Tervhivatalban eltöltött időszak után 1957-től az iparág központjában, a Kőolajipari Trösztnél, majd az OLAJTERV-ben, 1964-től az Országos Energiagazdálkodási Hatóságnál eltöltött munkás évek fontosabb momentumait, kiemelten megemlítve a „Barátság” kőolaj-

vezeték vezető koordinátori feladatának elvégzését és a hazai földgázprogram megalkotásában való részvételét.

Az energiagazdálkodási szakterületet a Miskolci Egyetemen 1966-1980 között oktatóként, nyugdíjba vonulása után szakminisztériumi szakértőként segítette és a mai napig segíti.

Szakkikkek mellett tankönyvet, két gázszolgáltatás-történeti könyvet írt. Szakmai tapasztalatának, nyelvtudásának birtokában több nemzetközi konferencián vett részt, tartott előadást, képviselte Magyarországot nemzetközi tárgyalásokon.

Dr. Szabó György elnök köszöntő szavaival kísérve nyújtotta át a BOK ajándékát – a további alkotó munkáját megkönnyítő diktafont – az ünnepeltnek.

Tóth János, a MOGIM igazgatója *dr. Laklia Tibor* szakirodalmi munkásságát méltatta: A Magyar Olaj- és Gázipari Múzeum Közleményei sorozat 33., 34., 39., 44., 51. köteteként megjelent könyveiben első munkahelyének, a MAORT pusztaszentlászlói üzemének, a Görgeteg-Babócsa földgázmező történetének, elődeinek és kollégáinak, Rosta Ferencnek és Szilas A. Pálnak, valamint Babócsa község történetét állított emléket. Tágabb pátriája, Babócsa a községnek tett szolgálatai (ipari emlékmű létesítésének segítése, történetét feldolgozó könyv megírása) elismeréseként díszpolgári címet adományozott számára. Elmondta, hogy *dr. Laklia Tibor* nagy tapasztalatával és kapcsolatrendszerével jelentősen segíti a múzeum tevékenységét.

Köszöntőjét követően *dr. Laklia Tibor* számára emlékezetes és fontos ipari pillanatokról készített felvételekből összeállított albummal kedveskedett az ünnepeltnek, aki meghatódottan köszönte meg a méltatást, a szívből jövő szavakat, az ajándékokat. (dé)

Tagtársaink állami kitüntetései

A március 15-ei nemzeti ünnepünk alkalmából **Magyar Arany Érdemkereszt polgári tagozat** kitüntetést kapott:

Sallay Árpád gyémántokleveles bányamérnök, a Pécsi Bányásztörténeti Alapítvány elnöke,

Dr. Fancsik Tamás, a Magyar Bányászati és Földtani Szolgálat kutatási elnökhelyettese.

Miniszteri Elismerő Oklevelet kapott:

Merkl István, a KÓKA Kft. ügyvezető területi vezetője.

Az augusztus 20-ai nemzeti ünnepünk alkalmából **Magyar Érdemrend lovagkeresztje** kitüntetést kapott:

Dr. Csőke Barnabás, a Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Kar, Nyersanyagelőkészítési és Környezeti Eljárástechnikai Intézetének professzor emeritusa.

Magyar Arany Érdemkereszt polgári tagozat kitüntetést kapott:

Molnár János, a Mecsekérc Környezetvédelmi Zrt. vezérigazgatója,

Dr. Máday Ferenc, a Miskolci Egyetem Műszaki Földtudományi Karának dékánhelyettese, az Ásványtani Földtani Intézet intézetigazgató egyetemi docense.

A kitüntetetteknek tisztelettel gratulálunk, jó egészséget, további sikereket kívánunk! Szerkesztőség

Helyreigazítás

A BKL Bányászat – Kőolaj és Földgáz 2018/3. számában a 48. oldalon a zalakarosi konferencia beszámolóban a *Balaton Tihamér* név a szövegben és a képénél is hibásan szerepel. Az előadó neve helyesen: **Balaton Tihamér**.

A BKL 2018/4. számában a 108. Küldöttgyűlés kitételeinek bemutatásánál két hibát is vétettünk:

1. A 19. oldalon *dr. Nagy Lajos* tiszteleti tag egyesületi tisztségeinek felsorolása pontatlan volt. Helyesen: *A Bányászati Szakosztály elnöke volt 2007-2010-ben, a MTESZ alelnöke 2009-2012-ben. Az OMBKE elnöki tisztségét két cikluson át töltött be 2010-2018 között.*

2. A 28. oldalon az 50 éves egyesületi tagságért kitüntetett *Szikrai Miklós* fényképe helyett *Sziklai Ede* fényképe szerepel. **Szikrai Miklós** fényképét itt közöljük.

A tisztelt érintettek és olvasóink szíves elnézését kérjük!

Podányi Tibor felelős szerkesztő